

qulqulleessa. Akka gareetti, hafuurri isaanii Waaqayyo wajjin hin jabaatu. Isaan kan keenya miti ta'aniif nu keessaa ba'u; yeroo dubbii sanaaf jecha gidiraa yookiin ari'atamni ka'utti, baay'een isaanii ni gufatu." Testimonies, volume 4, 89.

“Raafamni” kun yeroo dhugaan Leenca gosa Yihudaa tiin hiikamee saaxilamu, achiis erga dhihaatee booda dhalata.

“Ani hiikkaa ani arge sanaa gaafadhe; innis gorsa Dhugaa Dhugaa-baatuu warra Laa'oodiikee'otaaf kennameen dhugaa qajeelaa waamameen akka uumamu natti mul'ifame. Kun garaa isa fudhatu irratti hojii isaa qabaata; innis sadarkaa olkaasuudhaan dhugaa qajeelaa baasee dubbachuuf isa ni geggeessa. Namoonni tokko tokko dhugaa-baatuu qajeelaa kana hin obsan. Isatti ni ka'u; kunis wanta sabni Waaqayyoo keessatti raafama fidu ta'a.” Early Writings, 271.

Seensa “dhugaa” yeroo hunda raafama fida; dhugaanis kan bara 1989 keessatti hiikamee mul'ate, waanuma sana godhe. Faayidaawwan keessaa tokko kan mormii dhugaatti irratti kaafameen dhufe, waggoota bara 1989 booddee itti aanan keessatti dabalata beekumsaa hundessuuf seerota walitti qabame tokko ijaaruu ture. Guddinni seerota kanaa, guddina seerota walitti qabame tokkoo yeroo Miileroota keessatti ture waliin wal madaala. Itti fayyadama raajii Macaafa Qulqulluu hunda sadan-sadaniin godhamu hundi ifa ta'uu taateewwan guyyoota dhumaa keessatti gumaacha.

Fayyadama sadii Roomii fi Baabilon walitti dhufeenya dubartittii fi bineensa isheen irra teessitee fi seenaa yeroo jeequmsa seera Dilbataa keessatti isa irratti mootummaa gootuu ibsu; seenaa kana immoo seenaa murtii hojii-raawwachiisummaa Waaqayyoo ejjituu Baabilon irratti ta'eedha.

Fayyadama dachaa “ergamaa Kakuun kakuu qopheessu” jedhamuu fi akkasumas “Eeliyaas” jedhamuu sadan, hojii sanaa fi ergaa yeroo lama keessatti argamu, yeroo dhumaa keessatti cufamuu yeroo araaraatiif fakkeenya ta'an adda baasu. Yeroon jalqabaa sagalee jalqabaa Mul'ata boqonnaa kudha saddeet irraa jalqaba; kunis jalqaba murtii qorannoo warra jiraatanii Adventizimii Laa'odiiqeyaadhaaf ta'u agarsiisa. Yeroon dhumaa immoo sagalee lammaffaa Mul'ata boqonnaa kudha saddeet irraa jalqaba; kunis murtii raawwachiisummaa sagaagaltuu Baabilon agarsiisa.

Fayyadama sadii Ramaa fi Baabilon seenaa alaa saba Waaqayyoo kan bara dhumaa isaanii bakka bu'u; fayyadama sadii Eliyaasii fi ergamaa karaa qopheessu immoo seenaa keessaa saba Waaqayyoo kan bara dhumaa isaanii bakka bu'u. Fayyadamni sadii badiiwwan sadii sanaa ergaa yeroo lamaan keessaa darbuu ibsa; yeroo lamaan sunis walii isaanii wajjin yeroo xumuraa murtii bakka bu'u; innis mana Waaqayyootiin jalqaba, ergasii immoo warra ala mana Waaqayyoo jiran irratti bu'a. Badiin sadii sun Islaamni ergaa bokkaa boodaa ta'uu isaa ni ibsa; akkasumas meeshaa murtii Waaqayyoo warra waaqeffannaa aduu ilmaan namaa hundumaa irratti dirqisiisan irratti itti fayyadamu ta'uu isaa ni mul'isa. Xumurri murtii “bara haaloo Waaqayyoo” bakka bu'a; kana jechuun waldaa Isaa irraa gantuu taate irrattis, warra hamaa waldaa Isaa ala jiran irrattis.

ကုလရှေ့သည် နာဇရက်မျိုးရှိ သာသနာလုပ်ငန်းတစ်ကို ပထမဦးစွာ စတင်တော်မူသောအခါ၊ မိမိ၏ သာသနာလုပ်ငန်းတော်၊ သတင်းစကားနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်တို့ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြရန် ဟရောယ အခန်းကဏ္ဍခြောက်ဆယ့်တစ်ကို အသုံးပြုပြောဆိုခဲ့ပြီး ထိုအတွင်း ဘုရားသခင်၏ လက်စားချတော်မူမည့် အချိန်ကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။ ကိုယ်တော်၏

သာသနာလုပ်ငန်းတော်၊ သတင်းစကားနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်တို့သည်
တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်တို့၏ သာသနာလုပ်ငန်းတော်၊ သတင်းစကားနှင့်
ဆောင်ရွက်ချက်တို့ကို ကျိတ်ပြောင်ပုံဆောင်ဖော်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အကခြောင်းမှုကား သူတို့သည်
ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အရ သိုးကလေးတစ် သွားတစ်မူရာ အရပ်ရပ်သို့ ကိုယ်တော်နောက်သို့
လိုက်ကပြောကပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

Hafuuri Waaqayyo Gooftaa narra jira; sababiin isaa, Gooftaan warra garraamotaaf oduu gammachuu lallabuuf na dibeera; warra garaan isaanii cabe wal'aanuuf, booji' amtootaaf bilisummaa labsuuf, warra hidhamaniifis mana hidhaa banamuu isaanii labsuuf na ergeera; waggaa fudhatamaa Gooftaa, guyyaa haaloo Waaqayyo keenyaas labsuuf; warra gaddan hundumaa jajjabeessuuf; warra Xiyoon keessatti gaddaniif ramaduuf, daaraa isaanii iddoo miidhaginaa kennuuf, gadda isaanii iddoo ejersa gammachuu kennuuf, hafuura ulfinaa isaanii iddoo uffata galataa kennuuf; isaan akka mukkeen qajeelinaa, dhaaba Gooftaa, inni ittiin ulfina argatu jedhamaniif. Isaanis diigama durii ni ijaaru, onaa duraan ture ni kaasu, magaalota diigamanis, onaa dhaloota baay'eetiif turan ni suphu. Namoonni ormaa ni dhaabatanii bushaayee keessan ni tiksuu, ilmaan alagaas qotattoota keessanii fi kunuunsitoota iddoo wayinii keessanii ni ta'u. Isin garuu Luboota Gooftaa jedhamtu; namoonni Tajaajiltoota Waaqayyo keenyaa isin jedhu; badhaadhina saboota keessaa ni nyaattu, ulfina isaaniitiinis of in boontu. Isaayaas 61:1-6.

Yesuus cuuphaa isaa yeroo cuuphametti dibame; mallattoon karaa sunis Fulbaana 11, 2001 ni fakkeessa; yeroo dibamni Hafuura Qulqulluu warra dhangala'uun rooba boodaa guyyoota dhumaa keessatti ta'u seenaa Millerootaatiin dursee fakkeeffamee akka ture hubatan irratti gad bu'uu jalqabe; isaanis iddoo diigamoo moofaa warri dhibba keessaa afurtamii afur kuma ijaaranitti deebi'anii, yeroo isaan karaa durii Ermiyaasitti deebi'anitti.

Ergaan Kiristoos irraa dhufu kan fincila bara 1888 keessaa ba'e ammas dhugaa yeroo ammaa ta'e; ergaan fincila bara 1888 keessaa ba'es oduu gammachiisaa ture, isa humna garaa cabe walitti hidhuu qabu, garuu warra ija arguuf qaban iyyuu hin hubannee, gurra dhaga'uuf qaban iyyuu hin beekne, garaan isaanii jabaateef banuu irratti humna hin qabne. Ergaan qajeelummaa Kiristoos kan fincila bara 1888 keessaa ba'e sunis ergaa gara Laa'odiiqeyaa ture; inni sana booda ammas dhufe, Isa balbala namni tokko iyyuu banuu hin dandeenye banuu fi balbala namni tokko iyyuu cufuu hin dandeenye cufuuf humna qabuun, warra cubbuu keessatti booji'amanii turan mana hidhaa keessaa gadhiisuuf balbala mana hidhaa banuuf.

Fulbaana 11, 2001tti warri misiraachoo gaarii sana lallaban, waggaa fudhatamaa Gooftaa fi guyyaa haaloo Waaqayyoo illee labsuu qabu turan. Waggaan fudhatamaa Gooftaa yeroo sana illee jalqabe; innis hanga guyyaan haaloo Waaqayyoo seera Dilbataa yeroo dhihootti Ameerikaa keessatti dhufu sana ga'utti, qalbii jijjiirratamuu nama Laa'odiiqeyaa tokkoo guutummaatti fudhachuuf fedhii qaba. Sana booddee, haaloon isaa waldaa yeroo daawwannaa ishee beekuu didde irratti ni mul'ata; yeroo walfakkaatutti immoo, murtiin tarkaanfachiisaa sagaagaltuu Baabylon irratti ni jalqaba.

Guyyaa fudhatama Isaa keessatti, inni warra boo'an hundumaa jajjabeessuuf waadaa gala; warri Yersaalem keessatti boo'anis Hisqi'el boqonnaa sagal keessatti fakkeenyaan agarsiifamaniiru. Jajjabinni isaanii hojii Jajjabeessaaatiin, ergaa bokkaa boodaa isa yeroo sana irratti isaanii

dhangalaafamaa jiru fudhachuudhaan ni dhufa. Garuu kun ta'uu kan danda'u yoo bokkaa sana beekan qofaadha. Yommuu isaan Jajjabeessaa qabaatan, akkasumas mala “sararaa irratti sararaa” jedhuun hojii iddoo dheedhii durii ijaaruu raawwatan, kunis kutaa Isaayaas keessatti hojii sarara raajii kan diigama seenaa qulqulluu bakka bu’u, sarara raajii biraa kan diigama tokko agarsiisu irra kaa’uudhaan fakkeenyaan ibsameedha. Hojii sana keessatti isaan diigamoota dhaloota hedduutii ol kaasu. Ergasii “shisheeyyonni” warra boo’an, warra akka alaabaa tokkootti ol kaafamanii shisheeyyonni akka arganiif kaa’aman sanaaf deebii ni kennu.

Labsii fi tajaajilli Kiristoos, akkuma Isaayaas boqonnaa jahaatokko keessatti ibsamee jiru, hojii fi tajaajila dhibba afurtamii afur kuma afurii afuriiti. Hojii sun sochiiwwan haaromsaa qulqulluu keessatti fakkeenyaan ibsameera; akkasumas bara 1989 keessatti yeroo dhumaa sun dhufe, yeroo dhumaa hundinuu kanneen duraan turan isa fakkeessanii mul’isan. Akkuma aayanni tokko, Daani’el boqonnaa saddeet, lakkoofsa kudha afur, akka bu’uuraa fi utubaa giddugaleessaa sochii Millerootaa ta’ee beekame, aayanni bu’uuraa fi utubaa giddugaleessaa sochii Future for America ta’e immoo Daani’el boqonnaa kudha tokko, lakkoofsa afurtama. Millerootaaf ifni utubaa giddugaleessaa akka ifa mul’ata laga Ulaayiitti bakka bu’amee ture; sochii Future for America tiif immoo ifni utubaa giddugaleessaa akka ifa mul’ata laga Hiddekelitti bakka bu’amee ture.

“Ifni Daniel Waaqa irraa argate kun addatti guyyoota dhumaa kanaaf kenname. Mul’attonni inni qarqara Ulaayii fi Hiddeqel, lagaawwan gurguddoo Shiinaar biratti arge, amma adeemsa raawwatamuu keessa jiru; wantoonni duraan dubbataman hundinuu immoo yeroo dhowwatti ni raawwatamu.” Testimonies to Ministers, 112.

መብራሕቲ ክልቲኦም ራእያት ብክልተ ወንዞም ዝተመልከቱ እተኣሳሰሩ እዮም፣ እዚ ድማ በቶም መወዳእታ ዘመናት ይፍጸም። “ምትእስሳር” ናቶም እቲ ሓደ ምዑህሃድ ሰብኣዊን መለኮታዊን እንተኾነ ይወክል፣ እዚ ድማ ሓፍቲ ዋይት ደጋጊማ ከም መልእኽቲ ክርስቶስ ኣብቲ ሰብኣውነት ምስ መለኮት ተዋሃሂዱ ኃጢአት ኣይገብርን ዝብል ኣውድ ዝለለዮቶ መልእኽቲ እዩ። እቶም ክልተ ወንዞ ድማ ንእቲ ብርግጽ ምትእስሳር ራሱ ይወክሉ።

“Sa walay bisan unsa nga ubos pa sa hingpit nga pagkamasinugtanon ang makatuman sa sukdanan sa gikinahanglan sa Dios. Wala Niya pasagdi nga dili tin-aw ang Iyang mga gikinahanglan. Wala Siya magsugo ug bisan unsa nga dili kinahanglan aron madala ang tawo ngadto sa panag-uyon uban Kaniya. Kinahanglan natong itudlo ang mga makasasala ngadto sa Iyang sulundon nga kinaiya ug dad-on sila ngadto kang Cristo, pinaagi lamang sa Iyang grasya nga maabot kining maong sulundon.

Fayyisaan namaa dadhabbii ilmaan namootaa of irratti fudhate; akkasumas namoonni sababii laafina uumama namaatiin mo’uu akka hin dandeenyeef sodaa tokko illee akka hin qabaanneef jirenya cubbuu irraa qulqulluu jiraate. Kiristoos nu “qooda fudhattoota uumama Waaqummaa” akka taanuuf dhufe; jirenyisaas namummaan, Waaqummaa wajjin walitti makamee, cubbuu akka hin raawwanne labsa.

“Fayyisaan namni akka inni itti mo’u itti agarsiisuuf mo’e. Qorumsa Seexanaa hundumaa Kiristoos Dubbii Waaqayyootiin dura dhaabbate. Inni abdachiisa Waaqayyoo irratti amanachuudhaan abboommii Waaqayyooaf ajajamuuf humna argate; qorichis isa irratti

faayidaa tokkollee argachuu hin dandeenye. Qorumsa hundumaaf deebiin Isaa, ‘Barreeffameera,’ ture. Kanaafuu Waaqayyo dubbii Isaa hamaa ittisuuf ittiin fayyadamnu nuu kenneera. Abdachiisawwan baay’ee guguddoo fi gatii guddaa qaban kan keenya; isaan kanaan ‘badiisa hawwiin addunyaa keessa jiru jalaa baatanii, uumama Waaqummaa hirmaattota ta’uu dandeessan.’ 2 Phexiroos 1:4.

“Namni qorame akka haalawwanatti, dadhabina ofii isaatti, yookaan humna qoramaatti akka hin ilaalle, garuu humna dubbii Waaqayyoo akka ilaalu himaa. Humni isaa hundinuu kan keenya. Faarfatiichi, ‘Akkan si irratti cubbuu hin hojjenneef, dubbii kee garaa koo keessa nan kuufadhe’ jedha. ‘Ani dubbii hidhata kee tiin karaa nama balleessitu irraa of eeggadheera.’ Faarfannaa 119:11; 17:4.” The Ministry of Healing, 181.

Bara 1798 fi 1989tti beekumsiin dabaluu isaa Dubbiin raajii Waaqayyoo banamuu isaa agarsiise. Dubbiin Isaa akkuma Inni mo’eetti mo’uuf humna ni kenna; akkasumas, “Jireenyi Isaa akka namummaan waaqayyoomaa wajjin walitti makamee cubbuu hin hojjenne ni labsa.” Mul’anni laga Ulaay mul’ata mar’ah eegee mul’achuu Isaa ti; kunis raajii guyyoota kuma lamaa fi dhibba sadii keessatti bakka bu’ameera. Mul’anni laga Hiddeqel mul’ata chazon eegee seenaa raajii ti; kunis raajii waggoota kuma lamaa fi dhibba shanii fi digdama keessatti bakka bu’ameera. Mul’anni mar’ah waaqayyoomaa bakka bu’a; mul’anni chazon immoo namummaa bakka bu’a.

Laggeen durii Shiinaar warra durii, jechuunis Ulaayii fi Hiddeqeel, yookaan akka har’a Tigirisii fi Eefraaxiisiin beekaman, dhuma irratti karaa bishaanii Shaax al-Arab jedhamu kan kibba Iraaq keessatti argamu keessatti walitti makamuu; Shaax al-Arab sunis achii irraa Galaana Faarsii keessatti lola. Yesus waan qaamaa fi uumamaa fayyadamee waan hafuura bakka buusa; mul’atonna durii lameen kanneen amma adeemsa raawwii keessa jiran waliin walqabatanis, yeroo imala isaanii gara galaanaatti xumura irra ga’aa jiranitti walitti hidhamiinsa namaa fi waaqayyummaa gidduutti uumamu agarsiisu. Dhugaan kun jalqaba raajiiwwan lamaan mul’ata lamaan Daani’el boqonnaa saddeet, lakkoobsa kudha sadii fi kudha afur keessatti bakka bu’an keessatti hundeeffameera. Mul’anni tokko gaaffii dha; inni kaan deebii dha; akkasumas akka loojikiitti isaan addaan baafamuu hin danda’an.

Mul’anni ilmaan namaa, jechuunis ejjetamuu iddoo qulqulluu fi raayyaa isaatiin wal qabate, bara dhaloota Kiristoos dura 677 keessa jalqabe; mul’anni ilmaan waaqayyummaa immoo, kan mul’achuu Kiristoos adda baasu, bara dhaloota Kiristoos dura 457 keessa jalqabe. Walitti hidhamiinsi waaqayyummaa fi ilmaan namaa waggoota dhibba lamaa fi digdamii lamaan bakka buufama; innis jalqabbiilee lamaa mul’atoota lameenii walitti kan hidhu dha. Dhibba lamaa fi digdamii lama jechuun mallattoo “walitti hidhamiinsa ilmaan namaa fi waaqayyummaa” ti; akkasumas walitti hidhamiinsa dabala beekumsaa yeroo dhumaa bara 1798 keessa turee fi dabala beekumsaa yeroo dhumaa bara 1989 keessa tureen bakka buufama.

1798 keessatti beekumsi dabalaa dhufe irraa ergaan sirna qabeessa ta’ee argame, yeroo jalqabaatiif Milleraan bara 1831 keessatti dhihaate (itti aansuunis gaazexaa *Vermont Telegraph* keessatti bara 1833 keessatti maxxanfame). Bara 1831 maxxansa *King James Bible* bara 1611 keessatti ba’e irraa waggaa dhibba lamaa fi digdama booda ture. *King James Bible* san keessatti galmeen dachaa Kakuu Moofaa fi Kakuu Haaraa bakka bu’e ture. Jalqabni fi xumurni waggoota dhibba

lamaa fi digdama sana “walqabsiise” maxxansa Waaqummaa tokko maxxansa namaatiin. Odeeffannoon maxxansa namaa sun ifa Waaqummaa yeroo dhumaa bara 1798 keessatti baname irraa argame; achiis hojii meeshaa namaa tokkootiin sirna qabeessa ta’ee, inni bara 1831 keessatti isa maxxansuu jalqabe. Inni maxxansa Waaqummaa ture; ergaa Waaqummaan chaappeffamee ture, isa boodarra namummaan baname, achiis meeshaa namaatiin dhihaate. Jechi Ibrootaa Dubbii Waaqayyoo keessatti “publish” jedhamee hiikamu jechuun waamicha dhageessisuu, iyyuu, waamu, beekamaa ta’uu, keessummaa ta’uu, affeeruu, yaadachuu, maqaa kennuu, lallabuu, labsuu, dubbisuu, maxxansuu jechuu dha. Milleraan ergaa isaa bara 1831 keessatti maxxansuu jalqabe; achiis bara 1833 keessatti gaazexaa *Vermont Telegraph* keessatti jechuunis dhugumaatti maxxanfame.

Ergaan sirnaawaa ta’e kan daballii beekumsaa bara 1989 irraa argame, yeroo jalqabaatiif bara 1996tti (magaazinii *The Time of the End* keessatti) maxxanfame; kunis waggaa dhibba lamaa fi digdama booda maxxanfamuu sanadoota qulqulluu lamaanii kan bara 1776 keessatti *Declaration of Independence* jedhamuun beekaman (itti aansuudhaanis bara 1789 keessatti *Constitution of the United States*) maxxanfaman irraa ture. Jalqabni fi dhumti waggoota dhibba lamaa fi digdama sanaa waaqayyummaa namaa wajjin walqabsiisa; kanais maxxanfamuu sanadoota waaqayyoo lamaanii, bara 1776 irraa jalqabee, raawwata. Yommuu kitaabni Daani’el yeroo dhumaatti bara 1989 keessatti hiikamee bane, ergaan sirnaawaa ta’e kan hojii meeshaa namaatiin dhufee ture bara 1996 keessatti maxxanfame. Tartibni isaa maxxansa waaqayyoo, sana booddee hiikama banamuu, achiis maxxansa namaa ture.

Yeroo dhuma lamaanuu keessatti, tarkaanfiileen dhugaa sadan adda baafamanii jiru. Isaan lamaanis akka tarkaanfii jalqabaatti maxxansa Waaqummaa tokkoon jalqabu; maxxansi namaatiin ba’e kan ergaa Waaqummaa ibsu immoo tarkaanfii isa dhumaa dha. Tarkaanfiin giddu-galeessaa yeroo Leenci sanyii Yihudaa ergaa Waaqummaa seenaa addaa sanaaf ta’e hiiku sana dha; achii booddee ifa san kan galmee Waaqummaa irraa hiikame walitti qabuuf meeshaa namaa tokko ni filata. Yeroo hiikamuun sun raawwatamutti, hamoonni dabalata beekumsaa hin hubanne fincila isaanii mul’isu. Kanaafuu, maxxansi Waaqummaa qubee jalqabaa alifbeetii Ibrootaan bakka bu’ama; dabalati beekumsaa qubee kudha sadaffaatiin bakka bu’ama, achitti fincilli mul’ata; maxxansi namaatiin ba’e kan ergaa addaa Waaqummaa seenaa sanaaf ta’e immoo qubee dhumaa alifbeetii Ibrooti; qubee wwan sadan sun walitti yeroo fudhataman “dhugaa” jechuudha.

Mul’atonni Laga Ulai fi Lagaa Hiddeqeel kan yeroo ammaa kana raawwatamuu irratti jiran, bara dhumaatti dabalamuun beekumsaa laggeen lamaan irraa dhufu walitti makamee, Waaqayyummaa namummaa wajjin walitti makame cubbuu akka hin hojjenne mirkaneessu jedhamuu isaanii ni agarsiisu. Daani’el yeroo Laga Ulai biratti turetti, mul’ata kan dhuma raajii waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii sanaa bara 1844 keessatti mul’achuu Kiristoos bakka bu’u fudhate.

Ani immoo mul’ataan arge; anis arge yeroo, Shushaan magaalaa mootummaa keessaa, isa kutaa biyya Eelaam keessa jiru nan ture; anis immoo mul’ataan arge, laga Ulaayis bira nan ture. Daani’el 8:2.

Daani'el utuu laga Hiddeqel bira jiruu mul'ata seenaa raajii waggoota kuma lama dhibba shanii fi digdama bakka bu'u sana argate.

Guyyaa jalqabaa keessaa guyyaa afurtamaa fi afur irratti, utuun qarqara laga guddaa isa Hiddeqel bira jiruu. Daani'el 10:4.

ଗଦ୍‌ରିଏଲ୍ ପରଟେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପଦରେ ହିନ୍ଦକେଲେ ନଦୀର ଚାଉଁଶ ଦର୍ଶନର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନିତ କଲେ।

Amma ani siif hubachiisuuf dhufeera; waan bara dhumaa keessa saba kee irratti dhufuuf jiru; mul'anni kunis amma iyyuu guyyoota baay'eedhaaf ta'a. Daani'el 10:14.

Mul'anni laga Ullaa'iin kenname "mul'ata" Kiristoos isa Inni Onkololeessa 22, 1844tti yeroo tasa gara mana qulqullummaa Isaa dhufe agarsiisa; jechuunis waaqummaa Isaa agarsiisa. Innis guyyaa sana, Guyyaa Araaraatiif, "waaqummaa" gara mana qulqullummaa warra Miilariitii (namummaa) seenuu isaa bakka bu'a; sababiin isaas Guyyaan Araaraa, jechuun guyyaa "tokko ta'uu", walitti makamu waaqummaa fi namummaa agarsiisa. Mul'anni laga Hiddeqeeliin kenname immoo wanta bara mootummaa dhumaatti saba Waaqayyoo (namummaa) irra ga'u ifatti mul'isa.

Jalqaba mul'ata "fakkeenya" sanaa waggaa 457 Dh.K.D. ture. Yeroo raajii waggaa dhibba lamaa fi digdamii qulqullummaa fi loltoota irra-deebiin miidhagsiisuun jalqabame kan waggaa 677 Dh.K.D. keessatti eegale irraa waggaa dhibba lamaa fi digdamii booda ture. Xumurri waggoota dhibba lamaa fi digdamii, kan jalqaba mul'ata lamaanii keessatti walitti hidhamanii turan, Nama Lakkooftuu Dinqisiisaa ta'een mallatteeffame; inni immoo Hab 2:20 keessatti Nama Afaan Beeku Dinqisiisaa dha.

Ngwla wuhwa a mo tempeleng ya gagwe e kgethwa: a lefatshe lotlhe le didimale fa pele ga gagwe. Habakuke 2:20.

ମାନବତ୍‌ବ ଆର୍‌ବୁ ଦରିୟତ୍‌ବର ମାଜ୍‌ବର ସ‌ହେ ସ‌ଂସ‌ଂଗ, ଯାଟି‌ଂ ଆର୍‌ବ‌‌ଭ‌‌ଗ‌‌ତି ଦୁୟ‌‌ଂଟା ଭାବ‌‌ବାଣୀର୍‌ ଆର୍‌ବ‌‌ଭ‌‌ଗ‌‌ବିନ୍‌ଦୁର୍‌ ଦ୍‌ବାବା ପ୍‌ବ‌‌ତ‌‌ନିଧିତିବ କ‌‌ବା ହ‌‌ଛିଲି, ସ‌‌ହିତ‌‌ର ପା‌‌ବ‌‌ସ୍‌‌ପ‌‌ବ‌‌କି ଅ‌‌ନ୍‌‌ତ‌‌ବିନ୍‌‌ଦୁ‌‌ତ ସ‌‌ହେ ଅ‌‌ଧ୍‌‌ୟାୟ ଆର୍‌ବୁ ପ‌‌ଦ‌‌ର ଦ୍‌‌ବାବା ଚ‌‌ନିକ୍‌‌ତ କ‌‌ବା ହ‌‌ଛିଲି, ଯାୟି‌‌ ସ‌‌ହେ ଦ‌‌ରିୟ ସ‌‌ତ୍‌‌ତା‌‌ର ଆ‌‌ବ‌‌ବି‌‌ଭାର ବ‌‌ର୍‌‌ଣ‌‌ନା କ‌‌ବ‌‌, ଯାଜି‌‌ନେ ସ‌‌ମୟ‌‌ର ଅ‌‌ନ୍‌‌ତ ୧୯୯୮ ଚ‌‌ନ‌‌ତ ଆର୍‌ବ‌‌ଭ ହ‌‌ଂ‌‌ରା ଆର୍‌ବୁ ଛ‌‌ୟ‌‌ଚ‌‌ଲ‌‌ଲ‌‌ଶି ବ‌‌ଛ‌‌ବ ପ‌‌ହି‌‌ତ ୧୮୫୫ ଚ‌‌ନ‌‌ବ ୨୨ ଅ‌‌କ୍‌‌ଟ‌‌ଂ‌‌ବ‌‌ର‌‌ତ ସ‌‌ମା‌‌ପ୍‌‌ତ ହ‌‌ଂ‌‌ରା ସ‌‌ହେ ଛ‌‌ୟ‌‌ଚ‌‌ଲ‌‌ଲ‌‌ଶି ବ‌‌ଛ‌‌ବ‌‌ତ ତ‌‌ଂ‌‌ଂ‌‌ ନ‌‌ବି‌‌ମା‌‌ଗ କ‌‌ବା ମ‌‌ନ୍‌‌ଦ‌‌ବି‌‌ତ ଆ‌‌କ‌‌ସ୍‌‌ମ‌‌କି‌‌ଭାର‌‌େ ଆ‌‌ଗ‌‌ମ‌‌ନ କ‌‌ବ‌‌ଛିଲି।

Isin hin beektanii akka isin mana qulqullummaa Waaqayyoo taatan, akka Hafuurri Waaqayyoo isinan keessa jiraatus hin beektanii ree? Namni kam iyyuu mana qulqullummaa Waaqayyoo yoo xureesse, Waaqayyoo isa balleessa; sababiin isaas, manni qulqullummaa Waaqayyoo qulqulluu dha; innis isinuma. 1 Qorontos 3:16, 17.

Onkololeessa 22, 1844, mul'ata "argamuu" wajjin waliigaluudhaan, Habaaquq Gooftaan mana qulqullummaa Isaa keessatti akka jiru adda baase. Inni mana qulqullummaa waggoota kuma lamaa dhibba shan fi digdamii keessatti diigamee fi miilaan sararamee ture sana, waggoota afurtamii ja'a keessatti ijaare.

Isattiin akkana jedhii: Waaqayyoo Gooftaan maccoota hunda bulchu akkana jedha: Ilaa, namicha maqaan isaa Damee jedhamee waamamu sana; inni iddoo ofii isaatii keessaa ni biqila,

mana qulqullummaa Waaqayyoo ni ijaara. Eeyyee, inni mataan isaa mana qulqullummaa Waaqayyoo ni ijaara; ulfina ni baata, teessoo mootummaa isaa irra ni taa'a, ni mootummaa; akkasumas teessoo isaa irra luba ni ta'a; gorsi nagaa isaan lamaan gidduu ni ta'a. Gonfoonni sunis yaadannoo ta'anii mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti Heleemii fi Tobiyaasii fi Yedaa'iyaa fi Heen ilma Zephaaniyaaaf ni ta'u. Warri fagoo jiranis dhufanii mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti ni ijaaru; Waaqayyoo Gooftaan maccoota hunda bulchu akka na gara keessan erge isinis ni beektu. Kunis ni raawwatama, yoo sagalee Waaqayyoo Waaqa keessanii jabeessitanii dhageessan. Zakaariyaas 6:12–15.

Yohannis 2:20 keessatti, Kiristoos mana qulqullummaa erga qulqulleessee booda—kunis akka Obboleettii Waayitiin jettutti raawwii Milkiyaas boqonnaa sadii ture; akkuma Onkoloolessa 22, 1844 illee ta'e sanaa—Ergamaan Kakuu sun tasa gara mana qulqullummaa Isaa dhufe.

Yesusis deebisee isaanii, “Mana qulqullummaa kana diigaa; ani immoo guyyoota sadi keessatti isa nan kaasa.” Yihudoonnis ni jedhan, “Manni qulqullummaa kun ijaaramaa waggaa afurtamii fi jahatti ture; ati immoo guyyoota sadi keessatti isa ni kaasa moo?” Inni garuu waa'ee mana qulqullummaa qaama isaatii dubbate. Yohannis 2:19–20.

Raawwii Malaa'ikaa boqonnaa sadiitti raawwatameen, Kiristoos yeroo tajaajila Isaa jalqabaa keessatti mana qulqullummaa qulqulleesse yeroo Yohaannis boqonnaa lama keessatti mul'atutti, mana qulqullummaa Isaa dursee hin eegamneen dhufe; kunis Onkoloolessa 22, 1844 fakkeesse. Qulqulleessuun mana qulqullummaa Kiristoosiin Yohaannis boqonnaa lama keessatti ta'e, fi Onkoloolessa 22, 1844, raawwatamuu Malaa'ikaa boqonnaa sadiiti. Yohaannis boqonnaa LAMA fi lakkoofsa DIGDAMITTI, manni qulqullummaa namummaa waggaa afurtamii ja'atti ijaarame akka ture, manni qulqullummaa waaqayyummaa immoo guyyoota sadi keessatti kaafame akka ture nutti himama. Manni qulqullummaa namummaa kan Habaaquuq “mana qulqullummaa isaa” jedhu ta'u kan danda'u yeroo waaqayyummaan yeroo hin eegamnetti keessa isaatti dhufutti qofa; akkuma Onkoloolessa 22, 1844 ta'etti; sababni isaas waaqayyummaan namummaa wajjin walitti makamee cubbuu hin hojjetu. Mul'atonni laggeen guguddoo lamaa Shiinaar keessaa dhugaa kana bakka bu'u: namummaan waaqayyummaa wajjin walitti makamee cubbuu hin hojjetu.

Nuti itti aansee qo'annoo keenya Daani'el boqonnaa kudha tokkoffaa keeyyata afurtamaa irratti barruu itti aanu keessatti itti fufna.

Isinis akka dhagaa jiraatoo taatanii, mana hafuuraa ijaaramtu; lubummaa qulqulluu taatanii, aarsaa hafuuraa Yesus Kiristoosiin Waaqa duratti fudhatama qabu dhiheessuuf. 1 Phexiros 2:5.